

המכללה לחינוך
לטכנולוגיה ולאמנויות

מאמר מדעי לעומת מאמר פופולרי כיצד נבדיל ביניהם?

בעריכת ויסהוז שלומית

מאמר פופולרי

- מאמרים פופולריים המתפרסמים במדיה הכתובה והאלקטרונית, פונים לקהל הרחב, כתובים בשפה יומיומית, וניתן להבין אותם גם בלי רקע קודם בנושא.
- בכדי להבין האם לפנינו מאמר פופולרי יש לבדוק:
 1. סגנון הכותרת
 2. שם כותב המאמר
 3. כתב-העת / אתר האינטרנט בו התפרסם.

1. סגנון הכותרת

- דוגמא לכותרות של מאמרים פופולריים:
 - "אמא'לה, מפלצת", "הופ טרללה", "פתאום הילד שלי מתנהג כמו משוגע"
- כותרות אלה מטרתן למשוך את הקוראים לקרוא את המאמר.

2. שם כותב המאמר

מאמרים פופולריים נכתבים בדרך כלל על ידי עיתונאים
אך לעיתים גם על ידי חוקר או מומחה בתחום.
עלינו לשים לב לסוג העיתון או כתב העת בו המאמר מתפרסם.
לדוגמה, מאמר מ-YNET:

להעניש או לא להעניש את הילד? מאת פרופ' עמוס רוליך

3. היכן ניתן למצוא מאמרים פופולריים

● שבועונים וירחונים

● אתרי אינטרנט

● עיתונות יומית

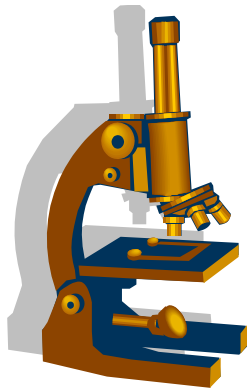
מאפייני המאמר הפופולרי

- מאמר פופולרי פונה לקהל הרחב, לכן נכתב בשפה יומיומית ואפשר להבין אותו גם בלי רקע בתחום.
- בדרך כלל נכתב על-ידי עיתונאים.
- מאמר פופולרי אינו כבול לפורמט כלשהו, ויש מגוון של צורות ארגון הידע במאמר, לדוגמא:

מחקר: מה יפחית ב-59% את הסיכון שלך ללקות בסוכרת?

מאמר מחקרי - מדעי

- כל מחקר, ניסוי, או תצפית יש בהם עניין לחוקר העוסק בהם, אך הם תורמים לידע המדעי רק כאשר מתפרסמות התוצאות ברבים.
- אחת הדרכים לסכם תוצאות של מחקר היא באמצעות המאמר המדעי.

איך נדע שבחרנו מאמרים מחקריים – מדעיים שיתרמו להעשרת ידיעותינו בתחום המחקר שלנו?

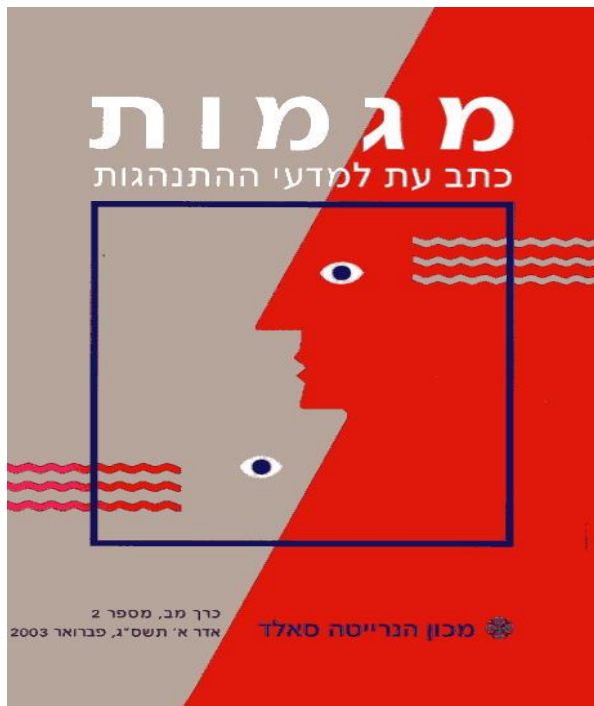
- יש לבדוק את כתב-העת בו מתפרסם המאמר לדוגמא: "מגמות" "חברה ורווחה" "עיונים במינהל ובארגון החינוך"

- האם יש בו מערכת הבודקת את המחקרים?

- מיהו כותב המאמר?

- האם יש אזכורים ביבליוגרפיים בגוף המאמר?

- האם יש רשימה ביבליוגרפית בסוף המאמר?

מאפייני מאמר מדעי

1. שם המאמר מעיד על תוכנו (בדרך כלל כולל את שאלת המחקר)	5. לעיתים התוצאות מוצגות בטבלאות וגרפים
2. שם כותב המאמר משמעותי: פרופסור, ד"ר, תואר מ"א, חוקר באוניברסיטה.	6. כולל מסקנות ודין
3. כולל תקציר (ABSTRACT)	7. כולל רשימה ביבליוגרפית
4. כולל סקירת ספרות, ומתודולוגיה (שיטת מחקר)	8. מתפרסם בכתבי-עת שפיטים הבודקים את המאמרים מבחינה אקדמית

היכן ניתן לאתר מאמרים מדעיים?

- מפתח כתבי עת (מפתח חיפה): ניתן למצוא מאמרים מדעיים/מחקריים וכן מאמרים מכתבי-עת שפיטים בעברית.
- מאגר המידע של מכון סאלד: מאמרים מחקרניים בעברית ובאנגלית, המאמרים נבדקים על ידי עמיתים וחוקרים.
- מאגרי מידע באנגלית, לדוגמא:

PROQUEST, ERIC, EBSCO

מאמר מתוך כתב-העת המדעי: מגמות

● אלימות בתוכניות הטלוויזיה המשודרות לגיל הרך בישראל: מחקר ניתוח תוכן כמותי / חוה תדהר.

● תדהר, ח. (2003). אלימות בתוכניות הטלוויזיה המשודרות לגיל הרך בישראל: מחקר ניתוח תוכן כמותי. *מגמות*, 42(4), 626-651.

● קרא את המאמר ושים לב למאפיינים הבאים:

1. האם כותרת המאמר משקפת את תוכנו?

2. האם יש תקציר? שאלת מחקר? סקירת ספרות? שיטת המחקר? אוכלוסיית מחקר?

3. האם יש גרפים וטבלאות? האם יש מסקנות ודיון?

4. האם יש רשימת מקורות בסוף המאמר?

5. האם כתב-העת בו מתפרסם הוא מדעי?

סיכום: ההבדלים הבולטים בין מאמר מדעי למאמר פופולרי

מאמר מדעי

מאמר פופולרי

1. מוצג בפורמט קבוע מדעי: רקע, שיטות מחקר תוצאות ומסקנות	1. אין סדר קבוע להצגת התוכן
2. שפה מדעית	2. שפה יומיומית
3. קהל היעד: מומחים בתחום	3. קהל היעד: הציבור הרחב
4. רקע: מניחים כי הקוראים מכירים את הרקע המדעי	4. רקע: מתואר בכתבה

עבודה

נעימה